

Sygn. akt I Ca 303/14

POSTANOWIENIE

Dnia 26 lutego 2015 r.

Sąd Okręgowy w Przemyślu Wydział I Cywilny w składzie następującym :

Przewodniczący: SSO Grażyna Mrozowicz

Sędziowie: SO Jacek Saramaga (spr.)

SO Piotr Guzy

Protokolant: st. sekretarz sądowy Joanna Żygała

po rozpoznaniu w dniu 26 lutego 2015 r. w Przemyślu

na rozprawie

sprawy z wniosku

**Zakładu Ubezpieczeń Społecznych w W. Oddział
w Z. Inspektorat w T.**

z udziałem

J. G.

o wpis w księdze wieczystej

na skutek apelacji uczestnika J. G.

od postanowienia Sądu Rejonowego w Jarosławiu

z dnia 4 lipca 2014 r., Dz.Kw PR1J00004141/14

postanawia:

uchylić zaskarżone postanowienie i wpis w księdze wieczystej nr (...), Dz.Kw (...)z dnia 17 kwietnia 2014r., znieść w całości postępowanie i przekazać sprawę Sądowi Rejonowemu w Jarosławiu do ponownego rozpoznania, pozostawiając temu Sądowi rozstrzygnięcie o kosztach postępowania apelacyjnego.

UZASADNIENIE

postanowienia Sądu Okręgowego w Przemyślu

z dnia 26 lutego 2015 r.

Wnioskodawca Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z. Inspektorat T. domagał się wpisania w księdze wieczystej (...) hipoteki przymusowej z tytułu nieopłaconych składek na obowiązkowe ubezpieczenie społeczne, ubezpieczenie zdrowotne, Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych do łącznej kwoty 293.745,83 zł na (...)nieruchomości stanowiącej własność J. G.. Do wniosku została dołączona decyzja (...) Oddziału w Z. Inspektoratu w T. oraz potwierdzenie wysłania i awizowania tej decyzji na adres J. G. w B. ul. (...).

Referendarz sądowy w Sądzie Rejonowym w Jarosławiu w dniu 17.04.2014 r. dokonał w księdze wieczystej wskazanej we wniosku wpisu uwzględniającego w całości żądanie wniosku. Uczestnik J. G. złożył skargę na powyższe orzeczenie referendarza domagając się uchylenia zaskarżonego wpisu i podnosząc wadliwość doręczenia mu odpisu decyzji ZUS.

Postanowieniem z dnia 4.07.2014 r. Sąd Rejonowy w Jarosławiu utrzymał w mocy zaskarżony wpis, uznając, że doręczenie przez wnioskodawcę uczestnikowi odpisu decyzji poprzez podwójne awizowanie było prawidłowe w świetle art. 44 Kodeksu postępowania administracyjnego.

Z powyższym rozstrzygnięciem nie zgodził się uczestnik J. G. wnosząc apelację, w której zaskarżył przedmiotowe postanowienie, wnosząc o uchylenie zaskarżonego postanowienia i uchylenie wpisu hipoteki przymusowej w kwocie 293.745,83 zł na rzecz Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w Z. w dziale II-gim księgi wieczystej (...), względnie uchylenie zaskarżonego postanowienia i przekazania sprawy do ponownego rozpoznania.

Uczestnik po raz kolejny zarzucił wadliwe doręczenie mu decyzji przez (...) Oddział w Z., wskazując, że nastąpiło ono na niewłaściwy adres pomimo posiadania przez ZUS pełnej wiedzy o rzeczywistym miejscu zamieszkania uczestnika. W ocenie skarżącego Sąd bezpodstawnie przyjął prawidłowość fikcji doręczenia zastępczego, którą należałoby traktować z dużą ostrożnością i odpowiedzialnością.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje.

Apelacja uczestnika J. G. jest zasadna w części w jakiej wnosi on o uchylenie zaskarżonego postanowienia Sądu Rejonowego w Jarosławiu i wpisu do księgi wieczystej (...), jednak z innych powodów, niż wskazane w apelacji.

Zgodnie z art. 378 § 1 k.p.c. Sąd drugiej instancji rozpoznaje sprawę w granicach apelacji; w granicach zaskarżenia bierze jednak z urzędu pod uwagę nieważność postępowania. Nieważność postępowania zachodzi między innymi wówczas, gdy strona nie miała zdolności sądowej lub procesowej (art. 379 pkt. 2 k.p.c.).

Mając na uwadze powyższe, wskazać należy, że zgodnie z art. 66 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz. U. z 2013 r. Nr 1442, z późn. zm.) Zakład Ubezpieczeń Społecznych jest państwową jednostką organizacyjną i posiada osobowość prawną, a jego siedzibą jest W.. Na podstawie art. 73 ust. 1 ustawy działalnością Zakładu kieruje Prezes Zakładu, które reprezentują Zakład na zewnątrz.

Na podstawie art. 67 § 1 k.p.c. osoby prawne dokonują czynności procesowych przez swoje organy, które mają obowiązek wykazać swoje umocowanie dokumentem przy pierwszej czynności procesowej

Wprawdzie w skład Zakładu wchodzi między innymi terenowe jednostki organizacyjne (art. 67 ust. 1 pkt. 2 powołanej ustawy), którymi są oddziały i podlegające im inspektoraty, jednak nie powinno ulegać wątpliwości, że oddziały te, jako jednostki organizacyjne osoby prawnej nie posiadają zdolności sądowej. Oznacza to, że wnioskodawcą w niniejszej sprawie mógł być wyłącznie Zakład Ubezpieczeń Społecznych w W., a nie jego oddział.

Istnieje wprawdzie możliwość reprezentowania Zakładu (...) przez upoważnioną przez Prezesa Zakładu osobę o czym mowa w § 3 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 13 stycznia 2011 r. w sprawie nadania statutu Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych w określonym przez niego zakresie, z prawem udzielania dalszych pełnomocnictw (§ 2 ust. 2 pkt. 1 rozporządzenia), jednak w toku niniejszego postępowania żadne pełnomocnictwo, z którego wynikałoby uprawnienie kierownika Inspektoratu (...) Oddziału w G. do reprezentowania Zakładu Ubezpieczeń Społecznych nie zostało przedłożone. Wniosek został złożony przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w G. Inspektorat T. i podpisany przez kierownika Inspektoratu bez powoływania się na jakiegokolwiek pełnomocnictwo.

Analogiczne stanowisko w zakresie reprezentacji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych i zdolności sądowej jego terenowych jednostek organizacyjnych zajął Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 8 stycznia 2010 r. sygn. IV CSK 280/09 (LEX nr 627223).

W rozpoznawanej sprawie Sąd Rejonowy w żaden sposób nie odniósł się do kwestii prawidłowej reprezentacji wnioskodawcy, a dodatkowo wadliwe oznaczenie wnioskodawcy zawarł w swych orzeczeniach.

Mając na uwadze powyższe okoliczności, Sąd uznał, że po stronie wnioskodawcy wystąpił brak zdolności sądowej skutkujący nieważnością postępowania w całości na podstawie przepisów powołanych powyżej oraz art. 379 § 1 pkt. 2 k.p.c.

Przy ponownym rozpoznaniu sprawy Sąd Rejonowy w Jarosławiu ustali, czy wnioskodawca, na podstawie znajdujących się aktach sprawy rozważy, czy wnioskodawca jest uprawniony do złożenia wniosku w formie w jakiej nastąpiło to niniejszej sprawie, mając na uwadze przepis art. 199 § 1 pkt. 3 k.p.c. Istotne będzie również ustalenie, czy brak zdolności sądowej po stronie wnioskodawcy jest możliwy na podstawie art. 199 § 2 k.p.c.

Dopiero dokonanie tych czynności pozwoli na merytoryczne rozpoznanie wniosku.

Wobec stwierdzenia nieważności postępowania Sąd Okręgowy na podstawie art. 386 § 2 k.p.c. uchylił zaskarżone postanowienie Sądu Rejonowego w Jarosławiu i poprzedzający je wpis do księgi wieczystej i zniósł w całości postępowanie.